מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לסדר אירועים מרכזיים בהיסטוריה של הנצרות וימי הביניים לפי סדר כרונולוגי
- לקשר בין אירועים לתאריכים משוערים
- להבין קשרי סיבה ותוצאה בין האירועים

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – שאלות אמריקאיות

1. א – חוק שהעניק חופש פולחן לנוצרים
2. ב – אחרי צו מילאנו
3. ב – נוצר ואקום שלטוני באירופה המערבית
4. א – פיצול בין הכנסייה המזרחית למערבית
5. ב – האפיפיור אורבנוס השני
6. ב – מגפה שהרגה אנשים רבים באירופה
7. ב – גירוש ספרד והגעת קולומבוס לאמריקה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – צו מילאנו היה ב-313, דת המדינה הוכרזה ב-380
2. נכון – מסע הצלב הראשון היה ב-1095, הגירוש מאנגליה ב-1290
3. לא נכון – הפילוג הגדול היה ב-1054, לפני המוות השחור ב-1347
4. לא נכון – צו מילאנו היה ב-313, נפילת רומא ב-476
5. נכון – אירועים אלו קרו ב-1492, המאוחרים מבין האירועים שנלמדו

חלק ג' – סדרו את האירועים מהמוקדם למאוחר

1. צו מילאנו - חופש פולחן לנוצרים
2. הנצרות הופכת לדת המדינה ברומא
3. נפילת האימפריה הרומית המערבית
4. הפילוג הגדול בכנסייה
5. האפיפיור אורבנוס השני קורא למסע הצלב הראשון
6. גירוש היהודים מאנגליה
7. המוות השחור מגיע לאירופה
8. גירוש ספרד והגעת קולומבוס לאמריקה

חלק ד' – התאימו אירוע לתוצאה או משמעות

- 1 – ה (נוצרים קיבלו חופש דת)
- 2 – ד (סוף השלטון הרומי במערב אירופה)
- 3 – א (מסע מלחמה דתי לכיוון ירושלים)
- 4 – ג (מגפה שהרגה חלק גדול מאוכלוסיית אירופה)
- 5 – ב (יהודים נאלצו לעזוב את ספרד)

חלק ה' – השלימו את המילה החסרה

1. מילאנו
2. מדינה
3. פילוג
4. צלב
5. שחור
6. ספרד

חלק ו' – כתיבה והבעה

1. כדי להבין קשרי סיבה ותוצאה בין אירועים, למשל איך צו מילאנו הוביל בהמשך להפיכת הנצרות לדת המדינה
2. למשל: צו מילאנו נתן חופש דת לנוצרים, מה שאפשר בהמשך להפוך את הנצרות לדת המדינה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- צו מילאנו ב-313
- צו מילאנו אפשר חופש דת, מה שסלל את הדרך להפיכתה לדת רשמית
- גירוש ספרד והגעת קולומבוס, שניהם ב-1492

טיפים להפעלה:

- מומלץ להציג קודם את רשימת האירועים ללא תאריכים ולתת לתלמידים לנסות לסדר לבד
- אפשר לחלק לקבוצות ולתת לכל קבוצה לנמק את הסדר שבחרה לפני בדיקה
- כדאי להדגיש את הקשר הסיבתי בין האירועים ולא רק את הזיכרון היבש של התאריכים

דף תרגול: ציר הזמן - ימי הביניים והנצרות

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד לסדר אירועים חשובים בהיסטוריה לפי הזמן שבו הם קרו.

מילון קטן:

צו מילאנו	חוק שנתן חופש דת לנוצרים באימפריה הרומית
דת המדינה	הדת הרשמית שהשלטון תומך בה
פילוג	פיצול, חלוקה לשניים
מסע צלב	מסע מלחמה דתי של נוצרים לכיוון ירושלים
אפיפיור	המנהיג הרוחני הגבוה ביותר של הכנסייה הקתולית
המוות השחור	מגפה קשה שהרגה חלק גדול מאוכלוסיית אירופה
גירוש	הוצאה בכפייה של קבוצת אנשים ממקום מגוריהם
אימפריה	שטח גדול הנשלט על ידי מדינה אחת חזקה

1 חלק א' – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה קבע צו מילאנו?

א) חוק שהעניק חופש פולחן לנוצרים ב) חוק שאסר על יהודים לגור ברומא ג) הכרזת מלחמה על פרס

ד) חוזה סחר בין ערים

2. מתי הנצרות הפכה לדת המדינה ברומא?

א) לפני צו מילאנו ב) אחרי צו מילאנו ג) אחרי נפילת רומא ד) באותה שנה בדיוק כמו הפילוג

3. מה קרה אחרי שרומא נפלה?

א) האימפריה התחזקה מאוד ב) נוצר ואקום שלטוני באירופה המערבית ג) הנצרות נעלמה

ד) יהודים חזרו לספרד

4. מה קרה בפילוג הגדול?

א) פיצול בין הכנסייה המזרחית למערבית ב) מלחמה בין יהודים לנוצרים ג) חלוקת האימפריה הרומית

ד) גירוש הנוצרים מירושלים

5. מי הכריז על מסע הצלב הראשון?

א) קיסר רומי ב) האפיפיור אורבנוס השני ג) מלך ספרד ד) קולומבוס

6. מה היה המוות השחור?

א) מלחמה גדולה באירופה ב) מגפה שהרגה אנשים רבים באירופה ג) גירוש המוני מספרד

ד) מסע כיבוש צבאי

7. אילו שני אירועים קרו באותה תקופה?

(א) צו מילאנו וגירוש ספרד (ב) גירוש ספרד והגעת קולומבוס לאמריקה (ג) הפילוג הגדול והמוות השחור

(ד) נפילת רומא ומסע הצלב הראשון

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	צו מילאנו ניתן לפני שהנצרות הפכה לדת המדינה ברומא	☐	☐
2	גירוש היהודים מאנגליה קרה אחרי מסע הצלב הראשון	☐	☐
3	המוות השחור הגיע לאירופה לפני הפילוג הגדול בכנסייה	☐	☐
4	נפילת האימפריה הרומית המערבית קרתה לפני צו מילאנו	☐	☐
5	גירוש ספרד והגעת קולומבוס לאמריקה הם האירועים המאוחרים ביותר בציר הזמן	☐	☐

3 חלק ג' – סדרו את האירועים מהמוקדם למאוחר

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	נפילת האימפריה הרומית המערבית
☐	המוות השחור מגיע לאירופה
☐	האפיפיור אורבנוס השני קורא למסע הצלב הראשון
☐	גירוש ספרד והגעת קולומבוס לאמריקה
☐	צו מילאנו - חופש פולחן לנוצרים
☐	הפילוג הגדול בכנסייה
☐	הנצרות הופכת לדת המדינה ברומא
☐	גירוש היהודים מאנגליה

4 חלק ד' – התאימו אירוע לתוצאה או משמעות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. צו מילאנו	___	**א.** מסע מלחמה דתי לכיוון ירושלים
2. נפילת רומא המערבית	___	**ב.** יהודים נאלצו לעזוב את ספרד
3. מסע הצלב הראשון	___	**ג.** מגפה שהרגה חלק גדול מאוכלוסיית אירופה

4. המוות השחור	___	**ד.** סוף השלטון הרומי במערב אירופה
5. גירוש ספרד	___	**ה.** נוצרים קיבלו חופש דת

5 חלק ה' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. צו _____ נתן לנוצרים חופש פולחן באימפריה הרומית

2. בשנת 380 הנצרות הפכה לדת ה _____ באימפריה הרומית

3. ב-1054 התרחש ה _____ הגדול בכנסייה

4. האפיפיור אורבנוס השני קרא למסע ה _____ הראשון

5. המוות ה _____ הרג חלק גדול מאוכלוסיית אירופה

6. בשנת 1492 גורשו היהודים מ _____

6 חלק ו' – כתיבה והבעה

ענו בקצרה.

1. הסבירו מדוע חשוב לדעת את סדר האירועים בציר הזמן ולא רק את התאריכים עצמם

2. בחרו שני אירועים מהציר וכתבו איך אירוע אחד השפיע על האירוע השני

כרטיס יציאה

מהו הארוע המוקדם ביותר בציר הזמן שלמדנו?

מה הקשר בין צו מילאנו להפיכת הנצרות לדת המדינה?

אילו שני אירועים מהציר קרו קרוב מאוד זה לזה בזמן?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀